

Aan: College van B&W Leiden
Postbus 9100
2300 PC Leiden

Onderwerp: vergunningsaanvraag blaashal Z/25/3795837.

Datum: 19 maart 2025

Bijlagen:

- Bijlage 1: Beschermd soorten in het Roomburgerpark
- Bijlage 2: Feestverlichting schaadt bomen

Geacht College,

Hierbij dient de Stichting Vrienden van het Roomburgerpark haar zienswijze in over de aanvraag van het plaatsen van een blaashal door Tennisclub Roomburg (zaak Z/25/3795837).

1. De Stichting Vrienden van het Roomburgerpark

De Stichting zet zich in voor een groen Roomburgerpark, waarin bezoekers rust en natuur kunnen ervaren als contrast met de drukke stad. De opblaashal waarvoor thans een vergunning is aangevraagd, staat pal naast het park.

Onze doelstellingen kunt u uitgebreid nalezen via [deze link](#). Onze zienswijze is geschreven met deze doelstellingen in gedachte. Zij is gebaseerd op de tekst van de vergunningsaanvraag en nadere informatie die de gemeente heeft verstrekt. Er is over deze aanvraag niet eerder met onze stichting gesproken.

2. Verzoek

Wij verzoeken uw College de vergunning voor het plaatsen van de blaashal te weigeren, omdat de aanvraag op twee punten strijdig is met het vigerende bestemmingsplan Zuidelijke Schil:

1. De voorziene bouwhoogte van 11 meter overschrijdt in forse mate de verplichte maximale bouwhoogte van 4 meter. Deze maximale bouwhoogte baseren wij op de plankaart en artikel 15.3.2 van de planvoorschriften;
2. De blaashal valt in de molenbeschermingszone van de Roomburgermolen, die geen hoge objecten toelaat (artikel 26 van de planvoorschriften); de aanvrager stelt dat de molenaar in een eerder stadium toestemming zou hebben gegeven, maar dat betekent nog steeds dat de hal strijdig is met het bestemmingsplan. Overigens menen wij dat dit soort uitspraken van de molenaar überhaupt geen rechtskracht hebben. Die zouden moeten komen van het bestuur van de stichting die eigenaar is van de molen.

Mocht het College toch overwegen de vergunningaanvraag goed te keuren, dan dient zij een zorgvuldige afweging van de diverse betrokken belangen te maken.¹ Daarbij spelen een rol:

- Lichtbelasting
- Geluidsbelasting
- Fauna
- Duurzaamheidsopgave gemeente Leiden
- Aanzicht
- Mogelijke alternatieven
- Maatschappelijke behoefte

Wij menen dat zo'n aanvraag niet beoordeeld zou moeten worden door alleen de afdeling van de gemeente die de aanvraag behandelt, maar afgestemd moet worden met alle disciplines binnen de gemeente die aan de beoordeling op bovengenoemde punten een bijdrage kunnen leveren (bijvoorbeeld de disciplines die verantwoordelijk zijn voor het stedelijk groen en de stedelijke natuur).

Voor de begrijpelijkheid van dit stuk voegen wij een paar foto's toe die inzicht geven in de relatie tussen de boogde locatie van de blaashal en het park.

Bron foto: Leidsch Dagblad. Hierop is door de auteurs van dit stuk de beoogde locatie van de blaashal ingetekend.

¹ Vgl. Rb Gelderland 21 september 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:5271.

*Aanzicht in de winter van de locatie van de blaashal vanuit het park (zijde Van Vollenhovenkade).
De locatie is goed zichtbaar nu de bomen weinig blad hebben (Foto d.d. 18-03-2025)*

*Aanzicht in de winter van de locatie van de blaashal vanaf de Kanaalweg.
Bij goed weer kan er prima getennist worden (Foto d.d. 18-03-2025).*

3. Lichtbelasting

De opblaashal ligt pal naast het Roomburgerpark (zie bovenstaande foto's). Het gebruik van de blaashal zal leiden tot lichtoverlast voor parkbezoekers, parkfauna en omwonenden, omdat de hal verlicht wordt met ledverlichting en het dak doorzichtig is. Bovendien staat de hal er in een periode, waarin de bomen hun bladeren hebben verloren. In een bijlage van de vergunningsaanvraag stelt de aanvrager: "Als de lampen in de hal aanstaan, is de lichtuitstraling minder dan met de reguliere verlichting (als de hal er niet staat)". Verzoeker heeft geen lichtonderzoek laten uitvoeren. Onvoldoende is onderbouwd dat er geen sprake is van lichtoverlast.

Deze bewering is bovendien misleidend. In de periode dat de blaashal gepland is, brandt er helemaal geen reguliere verlichting (hiermee wordt bedoeld de baanverlichting) en bovendien brandt de verlichting meer uren per dag dan in de zomer, omdat de blaashal verlicht wordt in de donkerste periode van het jaar en zonder bladeren aan de bomen. Het is juist zo dat overlast die al bestaat van de reguliere verlichting in de rest van het jaar (gedurende 7,5 maand) na plaatsing van de blaashal verlengd wordt tot 12 maanden per jaar. Kortom: lichtoverlast niet alleen in de lente/zomer, maar ook in de herfst/winter.

Over de effecten voor de parkfauna spreken we nog verder onder nr. 5: de bespreking van de effecten op fauna.

4. Geluidsbelasting

Geluidsoverlast is te verwachten van het gebruik van de tennisbanen door de spelers (84 dB in bijgevoegd geluidsonderzoek) en door het geluid van de installatie die de hal op druk houdt (82 dB in bijgevoegd geluidsonderzoek). Het bijgevoegde geluidsonderzoek op basis van modelberekeningen zou aantonen dat het geluid niet toeneemt als gevolg van het gebruik van de blaashal. Hierbij is in het onderzoek uitgegaan van een nulsituatie, waarin er op de banen in de open lucht wordt gespeeld (figuur 2 in het onderzoek).

Dit onderzoek is naar onze mening misleidend en incompleet.

Wij vinden het onderzoek misleidend, omdat de nulsituatie er niet een is waarin 's avonds in de open lucht wordt gespeeld maar een nulsituatie, waarin er helemaal niet wordt gespeeld (in de winter wordt niet gespeeld). Het berekende geluid is geluid dat er eerst niet was. Verder zit er een berekening bij van nachtelijk geluid als gevolg van de drukinstallatie die 82 dB produceert op de woonboten aan de overzijde van het kanaal. De geluidsbelasting zou daar 35 dB (A) bedragen. Dit getal vinden wij ongeloofwaardig, omdat tussen de geluidsbron en de geluidsontvanger alleen een weg en het kanaal zitten, die nauwelijks geluid absorberen. Wij twijfelen aan de zorgvuldigheid van de totstandkoming van het advies. Deze berekening dient naar onze mening door een onafhankelijke deskundige geverifieerd te worden. Vervolgens wordt gesteld dat dit niet erg zou zijn, omdat het geluid van nachtelijk verkeer op de Kanaalweg "slechts" 41-45 dB bedraagt. Deze voorstelling is misleidend, omdat het geluid van de drukinstallatie niet in de plaats komt van het verkeersgeluid,

maar juist daarboven op. Het nieuwe geluid zal harder zijn (hoeveel harder zou door de onafhankelijke deskundige berekend moeten worden).

Het onderzoek is incompleet, omdat er niet wordt gekeken naar geluidsoverlast die wordt ervaren door bezoekers van het park en door de parkfauna. Bezoekers zoeken een park juist op om stilte en rust te ervaren en worden nu geconfronteerd met geluidsoverlast, zeker in de buurt van de hal. Nergens is te vinden hoe zwaar de geluidsoverlast in verschillende delen van het park is. Over de effecten voor de parkfauna spreken we nog verder bij de bespreking van de effecten op natuur en milieu (par. 5).

Zoals gezegd bedraagt het geluid van de tennisbeoefening 84 dB en die van de drukinstallatie 82 dB. Hoe groot de gezamenlijke geluidsproductie bedraagt, is in het onderzoek niet terug te vinden. Onderstaande tabel geeft in ieder geval wat meer duiding: het geluid van een drukke verkeersweg op 10 meter afstand bedraagt 80 dB, het geluid van een vrachtwagen op 7,5 meter afstand bedraagt 90 dB en het geluid van een opstijgende jumbojet bedraagt 100 dB.

Geluidmeter

130 dB	Pijngrens
120	Discotheek
110	Drilboor op een meter afstand
100	Opstijgende jumbojet (4,5 km vanaf begin start en 200 m hoog)
90	Vrachtwagen op 7,5 meter afstand
80	Drukke verkeersweg op 10 meter afstand
75	Boeing 737-800 (6,5 km vanaf begin start en 750 m hoog)
65	Kleine zakenjet (6,5 km vanaf begin start en 750 m hoog)
50	Rustige woonwijk overdag
40	Normale woonkamer
30	Gefluister
20	Stille slaapkamer, stiltegebied in de natuur
10	Gehoordrempel meest volwassenen
0	Gehoorgrens

Bron: Atlas van de Leefomgeving

5. Fauna

Bij de vergunningsaanvraag is een Eco-effectscan gevoegd die zou aantonen dat er geen negatieve effecten van de blaashal zijn te verwachten op parkflora en parkfauna.

Allereerst willen wij een aanvulling inbrengen op de soorten die in het park voorkomen. In 2019 is door de Gemeente Leiden een inventarisatie gemaakt van beschermde soorten die in de afgelopen vijf jaar zijn waargenomen in het Roomburgerpark en waarvoor de gemeente extra beschermingsmaatregelen wilde invoeren (bijlage 1 bij deze zienswijze: Rapportage natuurwaarden Roomburgerpark). Hierop staan zes soorten beschermde vleermuizen en twee soorten beschermde

vogels. Die verdienen te worden beschermd, ook tegen kunstverlichting. In de Rapportage (p. 9) staat bijvoorbeeld: “Vleermuizen worden gestoord in hun natuurlijk gedrag door kunstverlichting.”

De eco-effectscan is naar onze mening onvolledig. In paragraaf 3.3 van de scan valt te lezen welke activiteiten zijn getoetst aan de Omgevingswet. Deze zijn het opbouwen van de hal, het afbreken van de hal en het verankeren van de hal met ankers. In paragraaf 5 wordt gesproken over “de effecten van de geplande werkzaamheden”. Ook in paragraaf 6 (Conclusie en advies) wordt gesproken over de geplande werkzaamheden. Nergens valt te lezen dat er is getoetst wat de effecten zijn van het dagelijks gebruik van de hal op de omgeving.²

Zoals we eerder hebben uiteengezet zal door het gebruik van de hal lichtoverlast en geluidsoverlast ontstaan. Deze hebben negatieve effecten op de aanwezige parkfauna. Er kan bijvoorbeeld worden verwacht dat de geluidsoverlast zal leiden tot verstoring van de winterslaap van dieren in het park (zoals de hier voorkomende egels) en tot een negatief effect op het nestelen van vogels in het park, al in februari en maart. Ook de verlichting zal negatieve effecten hebben op de parkfauna. In het artikel “Feestverlichting schaadt bomen” (bijlage 3) is te lezen: “Dieren die in bomen nestelen, zoals veel vogels, hebben last van kunstverlichting. Vogels maken gebruik van zonlicht voor het bepalen van hun dagelijks ritme. Wanneer dit verstoord wordt door extra licht, levert dit stress op, wat uiteindelijk kan leiden tot afname van het aantal nakomelingen.”

6. Duurzaamheidsopgave gemeente Leiden

In de programmabegroting 2025 van de gemeente Leiden is te lezen: “Leiden is sinds 2010 een Global Goal gemeente. Dit betekent dat de gemeente haar lokale beleid koppelt aan de zeventien wereldwijde doelstellingen voor duurzame ontwikkeling. Deze ‘Global Goals for sustainable development’ richten zich onder andere op het tegengaan van klimaatverandering en een transitie naar duurzame vormen van energie. De gemeente Leiden heeft de Europese en nationale doelstellingen vertaald in een lokale ambitie. De ambitie van Leiden is: *Leiden is in 2050 een klimaatneutrale, circulaire, klimaatbestendige, biodiverse en zichtbaar groenere stad.*”

De gemeente neemt in verband met deze ambitie maatregelen, die ervoor zouden moeten zorgen dat Leiden een duurzame en klimaatneutrale gemeente wordt. Dit spoort niet met een verlening van een vergunning voor deze dag- en nacht-energieslurpende opblaashal.³

6.1 Stikstofdepositie

Daarnaast merken wij op dat in de eco-effectscan (paragraaf 4.1) terecht wordt geconstateerd dat een analyse van de stikstofdepositie in relatie met naburige Natura 2000 gebieden ontbreekt. Zo ligt op 3,8 km afstand het Natura 2000 gebied ‘De Wilck’. Een analyse van de stikstofdepositie is nodig voor vergunningplichtige bouwactiviteiten sinds de uitspraak van de Raad van State op 2 november 2022. Wij zijn van mening dat zo’n analyse gemaakt moet worden voor de blaashal. Hierbij moet niet

² In paragraaf 4.1 wordt weliswaar het woord “gebruiksfase” gebruikt in een meer algemene tekst over stikstofdepositie, maar daarop wordt niet verder ingegaan.

³ Rb Midden-Nederland 26 april 2013, ECLI:NL:RBMNE:2013:BZ8863.

alleen gekeken worden naar de activiteiten transport, opbouw en afbraak van de blaashal, maar ook naar de dagelijkse operatie. Denk aan de effecten van de installatie die de hal op druk houdt (wordt deze aangedreven door een verbrandingsmotor?) en de vervoersbewegingen in relatie met het gebruik van de blaashal.

7. Aanzicht

De enorme omvang en hoogte van de blaashal detoneert in het groene park, dat direct naast de blaashal ligt. Zij steekt boven de bomen uit en is in de winter door de beplanting heen zichtbaar voor de parkbezoekers. Dit gaat ten koste van de groenbeleving en maakt dat de blaashal niet in de omgeving past.

Daarnaast geven wij in dit verband mee dat het sportterrein Roomburg expliciet wordt genoemd in de Welstandsnota Leiden 2022. Daarin staat op p. 137:

“De sport- en recreatieterreinen met overwegend eenvoudige bebouwing en een groen karakter zijn verspreid over de gemeente Leiden te vinden. De waarde is vooral gelegen in de heldere en eenvoudige opzet en bebouwing. De architectuur is terughoudend. De dynamiek van deze terreinen is laag en betreft voornamelijk kleine uitbreidingen zoals extra kleedruimten. De inzet voor welstand is terughoudend beheer. Uitzondering hierop is het gemeentelijk monument park Leidsche Hout, waar de inzet behoud is. Andere uitzondering is het sportterrein Roomburg dat grenst aan het beschermd stadsgezicht Zuidelijke schil en daarom met aandacht wordt beheerd. Voor zover van toepassing worden grotere bouwplannen aan de uitgangspunten van vastgestelde beeldkwaliteitplannen getoetst. Het beleid is gericht op het beheer van de openheid van de gebieden en de eenvoudige bebouwing. De commissie zal bij de advisering met name aandacht schenken aan het behoud van de terughoudende architectuur.” [onderstreping SVvhR]

Een eerdere aanvraag van de tennisclub (d.d. 17 maart 2024) is nog afgewezen na een negatief advies van de Welstandscommissie. Uitsluitend om die reden bevat de onderhavige aanvraag een aanvraag voor een vergunning met een duur van 14 jaar, zodat advisering van de Welstandscommissie kan worden omzeild.

8. Mogelijke alternatieven

Bij de beoordeling van de wenselijkheid van de blaashal op juist deze locatie hoort uiteraard ook een afweging van alternatieve locaties voor een blaashal. Theoretisch kunnen alle tenniscomplexen in de Leidse regio als alternatieve locaties worden gezien. Daarnaast vormen indoor-tennisfaciliteiten zoals Dekker Warmond reële alternatieven. In de vergunningaanvraag wordt daar niet op ingegaan.

9. Maatschappelijke behoefte

De vraag is ook of een opblaashal voorziet in een grote maatschappelijke behoefte. Het is aan verzoeker om die te stellen en te onderbouwen. De vergunningaanvraag is ter zake onvolledig. Laat

gezegd zijn dat daarvoor de verwachting van een redelijke bezettingsgraad onvoldoende is om te oordelen dat de opblaashal voorziet in een grote maatschappelijke behoefte. Dat geldt ook voor een eventuele brief van een gemeentelijke of landelijke sportorganisatie.⁴

10. Conclusie

De hoogte van de opblaashal waar een vergunning voor wordt gevraagd is 11 meter, terwijl de toegestane maximale bouwhoogte 4 meter bedraagt. Een overschrijding van deze aard en omvang vraagt om een goed en zorgvuldig onderbouwde vergunningaanvraag en terughoudendheid bij de gemeente bij de beoordeling daarvan. Dat klemt temeer in het licht van de overige hiervoor aangedragen punten (nr. 3 e.v.). Dat klemt eveneens temeer nu het gaat om een vergunning voor de duur van 14 jaar. Dat is lang. De nadelige gevolgen van (een vergunning voor) het bouwen van een blaashal zijn onevenredig in verhouding met de (niet onderbouwde) maatschappelijke behoefte. Naar onze mening zal een afweging van alle belangen moeten resulteren in een afwijzing van deze vergunningsaanvraag.

Hoogachtend,

Bert Stermerdink, Jet Lenters, Dirk Vooren
Stichting Vrienden van het Roomburgerpark

⁴ Rb Midden-Nederland 26 april 2013, ECLI:NL:RBMNE:2013:BZ8863.

Bijlage 1: Beschermde soorten in het Roomburgerpark

Waarnemingen beschermde soort in de afgelopen vijf jaar (www.natuur.leiden.nl).

Soort	Soortgroep	Wetenschappelijke naam
Gewone Dwergvleermuis	Vleermuizen	Pipistrellus pipistrellus
Laatvlieger	Vleermuizen	Eptesicus serotinus
Meervleermuis	Vleermuizen	Myotis dasycneme
Rosse Vleermuis	Vleermuizen	Nyctalus noctula
Ruige Dwergvleermuis	Vleermuizen	Pipistrellus nathusii
Watervleermuis	Vleermuizen	Myotis daubentonii
Boomvalk	Vogels	Falco subbuteo
Huismus	Vogels	Passer domesticus

Bron: [Huidige en toekomstige potentiële natuurwaarden in het Roomburgerpark \(2019, Gemeente Leiden\)](#).

Bijlage 2: Feestverlichting schaadt bomen

Tekst: Rinny Kooi & Eric Rood

Feestverlichting schaadt bomen

WERD AANVANKELIJK SLECHTS EEN ENKELE BOOM VERLICHT, TEGENWOORDIG GLOEIT IN DE WINTERPERIODE BIJNA EEN HEEL STADS-OF DORPSCENTRUM OP. MENSEN GENIETEN ERVAN, MEN VINDT HET GEZELLIG. MAAR IS HET AANBRENGEN VAN DIE VERLICHTING IN BOMEN EIGENLIJK WEL VERSTANDIG? DAARAAN KAN WORDEN GETWIJFELD. VOOR EEN AANTAL NADELIGE EFFECTEN VRAGEN WIJ AANDACHT.

Vroeger gebruikte men kabels met gloeilampen. Het was soms veel werk om die op te hangen. Meestal werden de kabels en lampen ook weer verwijderd als de kerstperiode achter de rug was. Ledverlichting is hanteerbaarder dan de oude gloeilampen, waardoor het gemakkelijker is geworden om verlichting in bomen te hangen. Ook is het steeds meer gebruikelijk om het materiaal te laten hangen, het is immers weerbestendig. Meestal worden voor het ophangen van verlichting bomen gebruikt. Maar wordt er wel eens nagedacht over het effect daarvan op die bomen?

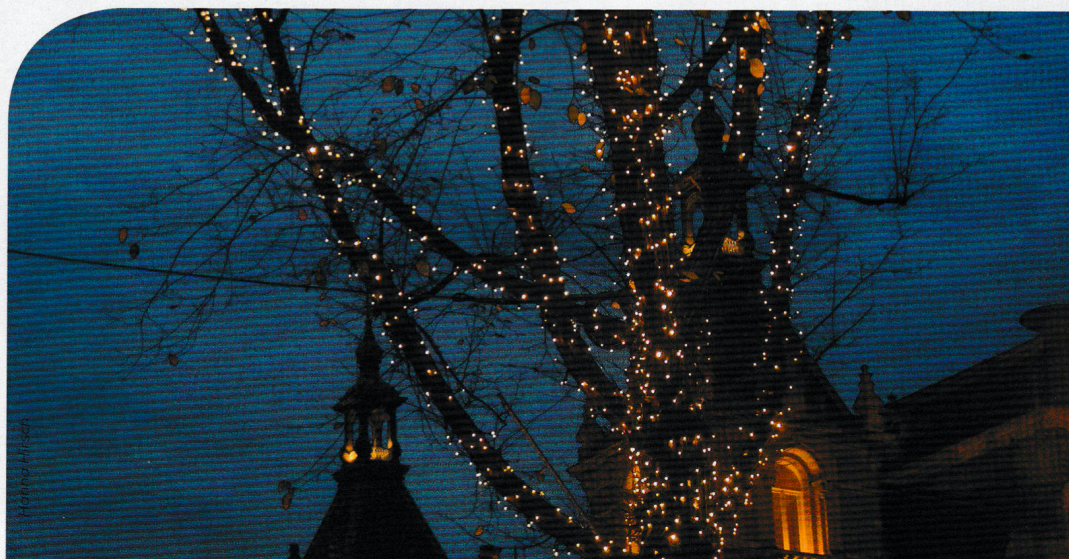
TRANSFORMATOREN EN SPIJKERS

Takken worden vol gehangen met snoeren en lampen. De bomen hangen vaak ook tjokvol met transformatoren die bij elkaar worden gehouden met dikke spijkers en schroeven. Vaak is het materiaal van een kleur die nogal afsteekt tegen de kleur van stam en bladeren. Het hele jaar zijn de transformatoren, snoeren en lampen zichtbaar. Mooi is

anders. Door het aanbrengen van al dat materiaal ontstaan er 'schuurranden' in de bast van de bomen. Daar kan de stam gaan rotten. Onder een enkele spijker of schroef lijdt een boom nauwelijks. Toch zou je het spijkeren en schroeven om verlichting of transformatoren te bevestigen niet moeten toestaan. Voor je het weet worden er hele kabels op de bomen vastgeschroefd. Meestal wordt de bevestiging gedaan met plastic of staal, materiaal dat in weer en wind niet snel vergaat. Als dat er eenmaal zit, kijkt niemand er meer naar om. Niemand neemt verantwoordelijkheid. Daarop hoort te worden toegezien door de eigenaar en/of beheerder. Maar meestal ontbreekt die nazorg.

SNOEI-PROBLEMEN

De kans is groot dat staaldraden en stroomdraden op den duur de takken afknellen. Dat heeft gevolgen voor de sapstroom in de boom en de overlevingskans van de boom. De aangebrachte verlichting op stam en takken levert proble-

VOGELS HEBBEN LAST VAN VERLICHTING

Het licht zelf heeft ook invloed op de bladval. Als een boom heel dicht bij een straatlantaarn staat of vol hangt met lampen blijven de bladeren die het meest belicht worden wat langer aan de boom hangen dan de bladeren die verder van de lichtbron hangen. Het nadelig effect daarvan op de boom is waarschijnlijk gering, maar andere organismen zoals vogels, vleermuizen en insecten hebben er wel last van. Of, zoals onderzoekster Michelle Spierings meldde: "Dieren die in bomen nestelen, zoals veel vogels, hebben last van kunstverlichting. Vogels maken gebruik van zonlicht voor het bepalen van hun dagelijks ritme. Wanneer dit verstoord wordt door extra licht levert dit stress op, wat uiteindelijk kan leiden tot afname van het aantal nakomelingen."

men op als die verlichting permanent blijft hangen. De in de loop der tijd ingegroeide, en daardoor verborgen, spijkers en schroeven belemmeren de snoei. In een later stadium kunnen ze ook problemen opleveren als verwijderde stammen en takken moeten worden verwerkt. Geen houtverwerkingsbedrijf wil hout hebben met spijkers en draden er in. Het hout is waardeloos geworden en alleen nog maar geschikt als hard- en brandhout. Overigens beschadigen graafwerkzaamheden, die verricht moeten worden voor het aanbrengen van kabels voor de verlichting, veelal ook de wortels.

KRITISCHER KIJKEN

Afgezien van dit alles: hoeveel extra energie wordt er niet gebruikt voor al die verlichting en hoe verhoudt zich dat tot het streven naar duurzaamheid? En of omwonenden zo gelukkig zijn met constante verlichting weten we niet. Hier en daar worden de eerste bomen zelfs begin oktober al in het licht gezet. Gemeentebesturen en bijvoorbeeld winkeliersverenigingen mogen wat ons betreft iets kritischer kijken naar de verlichting in bomen. De leefbaarheid en gezelligheid zijn immers ook gediend met het behoud van gezonde bomen.

ARBOR
BOOMSPECIALISTEN

Vestiging Markelo:

Postbus 15
7475 ZG Markelo
Tel.: 0547 - 750 900
Fax: 0848 - 725 509

Vestiging Dedemsvaart:

Postbus 96
7700 AB Dedemsvaart
Tel.: 0523 - 611 176
Fax: 0523 - 614 817

Arbor Boomspecialisten voor het behoud van (monumentale) bomen!

- Boomonderhoud
- Boomverplanting
- Boomverwijdering

- ETW-ers (European Treeworkers)
- ETT-ers (European Tree Technicians)
- Bomen op daken

- Bestrijding Eikenprocessierupsen
- Bliksem beveiliging in bomen
- Beëdigd boomtaxateurs

- Boomadvies
- VTA Boomcontrole
- Groeiplaatsverbetering

www.boomspecialist.nl - info@boomspecialist.nl

